Reading Siddhamātrkā

Rajat Sanyal

Department of Archaeology, University of Calcutta

Structure of the Indic Alphabet

VOWELS (Full or initial forms)

A	I	U	E	0	AO
Ā	I	0	AI	AU	

		MEDIAL (oost-consonantal) VO	WELS	
KĂ	КНІ	TU	ME	КО	
KHĀ	ĮŢ	TŪ	THAI	KAU	

	unvoiced		NSONANTS (nor		1	1	1
	unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	Nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	KA	KHA	GA	GHA	ŇA		на
Palatal	CA	CHA	JA	JHA	ÑA	YA	ŚA
Retroflex	TA	THA	D A	DHA	ŅA	RA	ŞA
Dental	ТА	THA	DA	DHA	NA	LA	SA
Labial	PA	PHA	BA	BHA	МА	VA	the state

KYA	KHYA	GYA	CYA	TYA	DHYA	NYA	BHYA
MYA	VYA	SYA	НҮА	TVA	DVA	RVA	ŚVA
SVA	HVA	DV A	KRA	TRA	DRA	PRA	VRA
SRA	RSA	STA (TSA?)	STA	PTA (TPA)	SPA	SMA	HMA
MHA	140 M						

Early Brāhmī (c. 3rd century BCE)

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	ка +	KHA]	$_{GA} \cap \wedge$	GHA 🕁	ŇA		на Г
Palatal	CA d	сна ф	JA E E	јна ү	NA Z	YALU	ŚA 🎊
Retroflex	та с	THA 🔿	DA L	DHA 66	ŅA I	RA {	SA 6
Dental	TAX X	тна ⊙	DA	DHA D	NA _	LA J	sa L
Labial	PA L	рна 6	BA	вна	MAX 8	VA &	

Uniform 'Monumental' script in Early Brahmī 327977777777777777777777 XIXXX K30942 KLJS 6274 KLJK 22224422237949 TYCES にちょうとう シンスマント シンショックレート 105774 HO4KJ9

MiRE at SASARAM (SAHASRAM)

Major Factors affecting Evolution

NEW DEVELOPMENTS IN GREEK PALAEOGRAPHY

Decline of the Maurya polity

Gradual appearance of Sanskrit as the principal epigraphic language

Growth of provincial political-cultures

Variation in content and purpose and

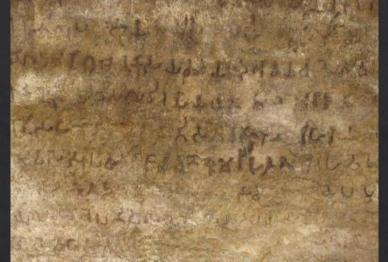

- 1. Square *akṣara*
- 2. Angularity
- 3. New phoneme

Hathigumpgha Inscription

Introduction of the New Pen Style

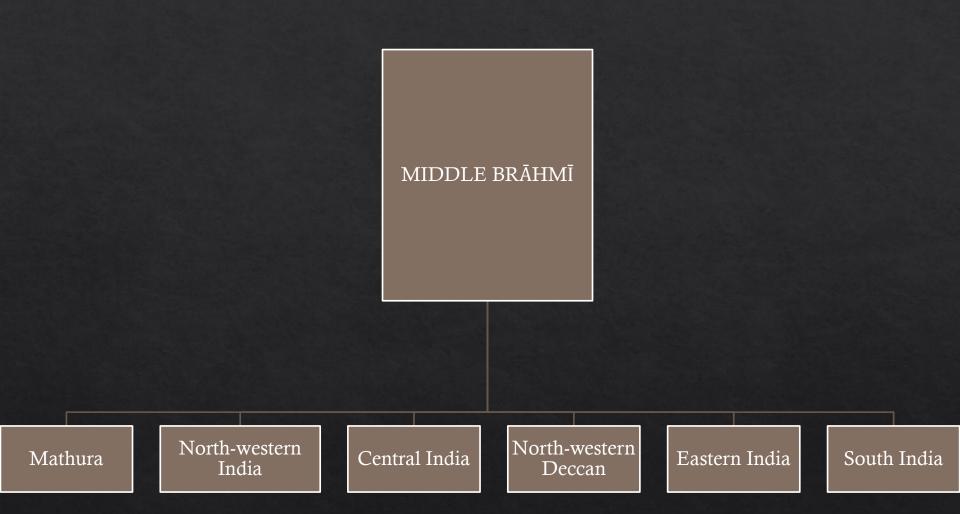
Donation by (ārya) Griharaksitā. In Mathura

The results were...

Development of regional styles

Introduction of New symbols
 Introduction of headmarks
 Introduction of varying medial vowels

Regional styles

RR	г.:	U L	E 🛆	° Z	AM H
R K A	I :::	0 E	AI 🛆	AU	

MEDIAL (post-consonantal) VOWELS

RĂ	THĂ O	ŝi K	NI L	тні д	ки t	t + +	NE]	RE)	LE J	ко	ТО	вно	снам Б	ŅAM T	NAM Í
кă Ŧ	JĂ E'	KĪ V	GI BF	HĪ LĪ Z	DHŪ	B0 9	KAI	ŧ		kau F	 -	PAU	GŖ Ĵ		

CONSONANTS (normalized forms)

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	KA +	кна 2	GA 🦳	GHA LL	ŃA		на 😈
Palatal	CA J	сна ф	JA E	јна р	ÑA	YA W	śa 🏠
Retroflex	та С	THA O	DA (_{DHA} Č	NA J	ra J	SA Ł
Dental	τα Λ΄	тна 💽	DA Z	DHA (NA I	LA LA J L	SA H
Labial	РА []	рна 6	ва	вна 🦰	ма Х	VA 🛆	

LIGATURES (select normalized examples)

CCHA	STHĂ	șthă G	TRA J	DRA	PRÃ	RVA	TVO
śva Z	DDHYE	YYA	RYYA	SYA	NDA J	NTE	CHRI
śra J	SRI J J	TSA J	sка Ҷ	KŞU ĘĮ	HNUL	PROBLEM	so &

Middle Brāhmī (Northern India)

Development of Late BRĀHMĪ

DEVELOPENT OF THE CURSIVE STYLE

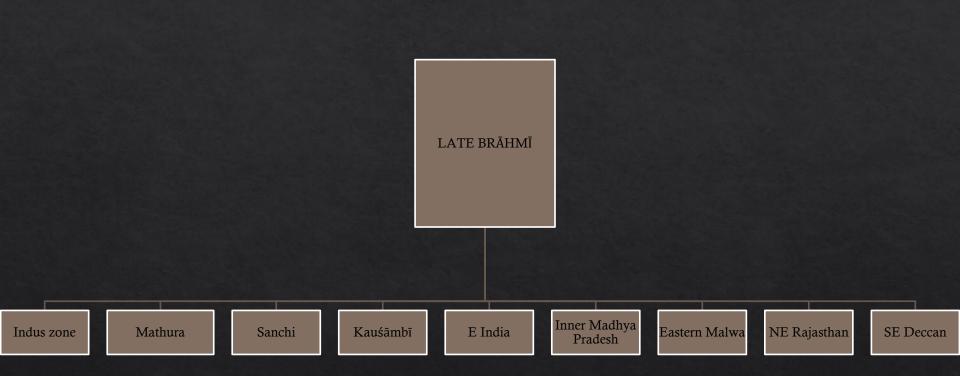
 Further regionalization of script
 More newer symbols
 Fondness for flourish
 Diverse material and

Examples...

(1) (a) (b) (c) (d) (e) 9 (II) (a) (b) (c) (d)) Stary 2 2 3 (IV)(V) A KA ÑA RA LA y f J J J J (VI) PA SHA HA BHA GHA 可写下了了

 $h \rightarrow h \rightarrow h \rightarrow h \rightarrow h$ 1 --- 1 --- 1 --- h 1-1-1-1-2 $1 \rightarrow I \rightarrow \chi \rightarrow \chi \rightarrow \chi \rightarrow \chi \rightarrow \chi$ K-- K-- X-- X-- X よ し ふ し ふ し ふ く し ふ く し ら レーレーシーシーシー し ~ し ~ し ~ し ~ し ~ し

RÃ	THĀ	ŚI	ŅI	THI	KU	11	NE	RE	LE	KO	TO	BHO	CHAM	ŅAM	NAM
51	Ø	X	ľ	9	1	T + +	1)	J	¥	X	Ą	đ	Í	ĺ
кā Ŧ	JĂ E'	KĨ (GI BF		DHŪ	B0 9	KAI	à	1	KAU F	P	i vau tu	GŖ Ĵ		

		42	vo	WELS (Full	or initial for	ms)			
A	ЧЧ	I :	U	2	E DA	0		АЙ	
Ā	Y	Ĩ	Ū		AI	AU			
			MEDIA	AL (post-con	sonantal) VC	WELS			
кā 🕇	кна З	cã J	ŢĀ (C	ŅĀ 🎝	TĂ 个	dhā G	₽Ā 🖆	șā 🗃	LÃ
VĂ 🛆	MĂLſ	HĂ Ţ	SĀ JÌ	BÃ ⊡∽	а З	₽ī ₹	πЗ	тні 🕤	NI Å
лÊ	MIL	vi Z	vī 🖇	NĪ 6	DI Ž	вні Х	нĭ ζ	ки 3	gu 🕕
υĘ	cu 4	DUZ	тни Ө	NU J	вни 🖒	RU [ни Ъ	DHŪ 🗐	RŪ
внѿӡ	мũЦ	CŪ PŪ	ŢE €	TE J	іне 9	DE Z	рне 🖯	ŅЕ Ј	şe 占
GO र्ने	10 È	to E	lo Ĵ	мо Ш	ŅAI V	NAI J	YAU	şau 考	ĸŗ Ĵ
GŖ ⊅	NŖŽ	VŖ Ž	тиң З	GHRAŅ IJ	sr H				

CONSONANTS (normalized forms)

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	Voiced unaspirated	voiced aspirated	Nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	ка Т	кна 🍃	GA 「	GHA LLI	ŇΑ		HA J
Palatal	CA Z	сна Ф	ja E	ЈНА	ÑA	YA J	ŚA ₽
Retroflex	та с	тна 🔿	₽A ₹	DHA Z	NA 20	RAJ	şa ℃
Dental	TA Ύ	THA 🖯	DA Z	dha []	NA J 3	LAJ	SA L
Labial	PA U	рна 🕗	BA	вна 1	ma IJ	VA 🛆	

Late Brāhmī (Middle Ganga Valley)

Ligatures and Consonantal conjuncts

NGA -	NGA 3	ŇНА S	ñca 🏾	ссна	JÑĀ Š	RJJO	ŅŢA £
NDA 2	DHRU J	NDRA Z	kșu 🗄	рнуо 🏅	SYA D	STHA H	ȘŢHA E
ŅYA Y	ŚRA	ŚRĪ 9	ŚRŪ 🗲	ŚCA J	DDHYÃ	CCHRI	NGRĀ
ξ _{IİI}	SYO J	RŅŖ Ž	PTĀ LÌ	RVVO	TTA J	RDDHEH	JYE
KRO J	SKA J	NDA Z	NTE	TTRI G	NŚA 🆣	DDA Z	KHYĀ Z
SMI 🖳	GRĀ 🕤	TNE d	тsū Ѯ	JÑO ÈJ	KŞYA 🕹	TVĀ Ž	RTTI 3

22 יוֹנין אין אים אַ אַראַראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדאָראָדא 24 איזעיידאזעל אבגדע פרייאד באון עב באא איזער איז איזער איי זאטיל לעניי איידופי געייניים געייניים געיין איירא איין איין געייא איידופר אל צרוייט אבר איידעיין איידעי איי 28 11、前来前期四月四月日日、「小月秋日、アドロ書である」もち下を引んれる「日」をひてますりました はないないないないないないないない、「「「「「「「「「「「「「「「「「」」」「「「」」」「「「」」」」」」」」 30 112 - 2 2 2 2 2 2 4 4 2 1 7 4 2 3 2 אהן אמהשייטאאון בראת לאר יעראי גושע בי א איי र र ते क स्थान हे क म दे र भ र त के र र ते क स्थान के क स्थान के स र र ते की स्थान के स 32 waretterresternt daar this as go is got a the stand of a

Kahaum inscription of Skandagupta Gupta year 141 = 460 CE

त् यहेचनवन्तर-ध ठ रम् नव्या श रम di 21 P 2 à: 2 234 Ó NEAR ŝ 583 Sau orig

Barabar Hill cave Inscription of Anantavarman Circa First Half of 6th Century CE

धर्ममा भोडत मन्तु खाभे वर्ता ना देश हो दिन से के इत्र स्थल को करत मन्द्र स्थल स्थल कि के माने दि के माने कि के माने के के के माने माने ने से का माने के स्थल के के के माने के स्थल के क कि साम कि साथ भाषा के स्वीधित के माने के स्वीधित के कि स्वार्ध के कि साम कि माने कि साथ कि सी सी मही के साथ भाषा के साथ के साथ के साथ कि कि सी सी मही की दिनि राज राज कि साथ कि सा के सी सी मही की दिनि राज राज कि साथ के सी सी मही की दिनि राज राज कि साथ के सी सी मही की दिनि राज राज कि साथ के साथ कि साथ के साथ कि साथ के साथ कि साथ

The SYSTEMIC Change...

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	nasal	semi vowels	sibilants	
Guttural	ка +	кна 1	$GA \cap \Lambda$	GHA 🔓	ŃA		на Ъ	
Palatal	CA d	сна ф	JA E E	јна ү	NA 7	YALL	ŚA A	E
Retroflex	TA (THA 🔿	DA L	рна 66	NA I	RA {	SA 6	
Dental	TAX X	тна ⊙	DA	DHA D	NA _	LA J	sa L	
Labial	PA L	рна 6	BA	вна	MAXX	VA b		

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	KA +	кна 2	GA 🦳	GHA LL	ŃA		на 😈
Palatal	CA J	сна ф	JA E	јна р	ÑA	YA W	ŚA 🏠
Retroflex	TA C	тна О	DA C1	_{,DHA} C	NA J	ra J	SA L
Dental	τα Λ΄	THA 💽	DA Č	DHA (]	NA I	LA LA J L	SA H
Labial	РА []	PHA 6	ва	вна А	ма Х	VA 🛆	

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	Voiced unaspirated	voiced aspirated	Nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	ка Т	кна 🍃	GA 🏳 🦳	GHA LLI	ŃΑ		ha J
Palatal	CA Z	сна Ф	ja E	ЈНА	ÑA	YA J	śa Ĥ
Retroflex	та с	тна 🔿	₽A ₹	DHA Z	NA 20	RAJ	şa 🕑
Dental	TA Ύ	THA 🖯	DA Z	dha []	NA J 3	LA J	SA L
Labial	PA U	рна 🕗	BA	вна 1	ма Ц	v_A \triangle	

MB

Haraha Inscription of Īśānavarman Vikrama samvat 611 = 554 CE

लेन्ये मुर्रेस्ट्रण्ये रहत्व्याः मार्ण्यत्मं प्रयुत्र क्याः यरमा हरे क्येन्व्यीत्रः व्यस्ट्री स्वार्थाये स्वर्ध्वयं करेक्त कर्मात्रिय तिनः सम्बत्धिव्याव्यावर्ता योहतुहे सत्र्याप्सही रेत्रत्र त्र वेव्याहे य बनह युत्र के हेय रुव्याः य त्र यात्र य त्र य यह य देश मेहे व्य स איאזעלגע על אלעלעב אד מעשעלא און עיאי אווישאר אמש ארא איש ארא אין ארא אין אישארא אין אישארא אין אישארא אין איש יאלאעצעבאבאאלדז יצוע שעיאייערד לבלבדשייל ארבער אבער אומיד אשעדרטיוז איצבא עדאק עע איז אין גער ווצאדאגל שמעקדיבודעלאאותוםד מסירולאלעעובחאבייאבאיזנהידאליבאפייובאבאביישיובאללים איי עיאוומאאלדיג ועובאביל איייאלא אותדואאתמדינק-קייראלצעטאשקאיייבראלמטאמתילאווצעאביידא אקבאדשאלבאראוצעעאליייושאלטאאא איינעאואראלאלאאל אייד באאגעעאיש איש אייד אאגאלאאייידי באיידאראלאלאיייבי באיידאראלאלאיידאיין איידיאיידאיילאלאלא תיאשאיילובטאקיאיי שבד איידידע אאיישייע לבואפרמי דדערד אלביארידיאר אינעווע גאאם מיאיז איידי איישיער איישיער איי עמצמאוליין לאמידי אַמוֹז בא אַגאַגעלייראָק באַשאַד עוליאַ מעבעע באלגיל לשאראלי אָבעאַלעייאר אַבאַאַ גענאיי אַמי युरावर्धतितद्रभुद्यत्र नेरेनेरेनेर्यनेर्यनिर्द्र रे दूसम्यत्र तम्ही त्रत्ये स्ट्रेये हो युराय कित्र महार्य त्र महार्य עהקציהואאבז האווטעאיד האביעאבחבתובי שאקתוא לאיאא אין גיי אין גיי אראלי אין גיי אראלי אין גיי אראלי אין גיי אראלי אאידירין אידין איידין איידין איידיר איידין איידיע איידין איידיין איידיע איידין איידי

Siddhamātŗkā

INTRODUCTORY

Since the decipherment of the *Maurya* Brāhmī script by James Prinsep and that of Kharoṣṭhī/Kharoṣṭī by Prinsep and C.L. Grotefend, much research has gone through the origin and antiquity of historical writing in India. After the discovery of the Harappa civilization in the second decade of the last century the focus shifted, quite understandably, to the still undeciphered 'pictographiclogographic' script of Harappa, besides many works that concentrated on the origins of Brāhmī and the general characters of early Indian writing.

When compared to the volume of researches on early scripts, that on the vast varieties of **PROTO-REGIONAL** scripts of the subcontinent, appearing from seventh century CE onwards, is admittedly insufficient.

EARLY NOTICES

- A large number of inscriptions in copper, stone and terracotta datable from c. seventh century CE onwards started attraction of epigraphists since the later eighteenth century, particularly owing to the highly stylistic and complicated palaeographic features of the script.
- Many of the early palaeographists like J. Burgess, J.F. Fleet, A.C. Burnell and G. Buhler started dividing the script of these inscriptions into 'northern' and 'southern' geographical varieties.
- Fleet termed it *kuțila*' since the right vertical element of the letters become, in this style of writing, bent (i.e. kutila) outwards to further right. Bühler termed it, on almost the same ground, 'acute-angled' or 'early Nāgari'

THE NAME Siddhamātrkā

The only literary record relating to the prevalence of as many as eleven regional scripts of the early mediaeval period in India has been left in Al-Biruni's itinerary. Both Siddhamātrkā and Gaudī appear in this list, though the precise geo-chronological horizons covered by them have not been mentioned by the traveller.

The credit of recovering the name Siddhamātrkā from Al-Bīruņī's travelogue goes to **D.C. SIRCAR**, who writes (Sircar 1971):

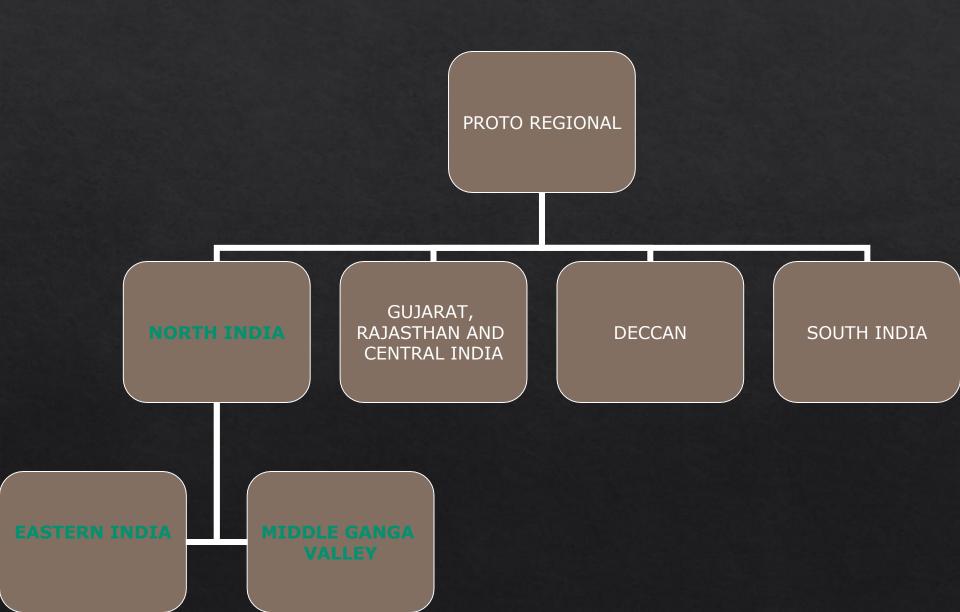
♦ [I]n North India, the regional alphabets developed from Brāhmī of the Late stage through a distinct step. The alphabets of this intermediate stage may be styled Siddhamātrkā...the name Siddhamātrkā is more authoritative since Al-Biruni (eleventh century A.D.) uses this name for the alphabets of certain regions, and the Chinese applied the name Siddham to the same script. Knowledge of early mediaeval scripts is mostly based on the itinerary of Al-Bīrūņī who heard about the existence of eleven scripts in the eleventh century CE

 Siddhamātrkā, Nāgara, Ardhanāgarī, Malwārī, Saindhava, Karņāţa, Dirwārī (i.e. Drāvidī), Lārī
 Gaurī, (i.e. Gaudī) and Bhaikşukī
 Of these, the two scripts prevalent in the 'Eastern Country' were

> Gaurī, (i.e. Gaudī)

> Bhaikşukī

The third script called 'Siddhamātrkā', had a wider area of distribution including eastern India Location of Siddhamātrkā in A.H. Dani's Classification of Proto-Regional Indian Scripts

Confusion of Term?

ماتريكا MIM م KAF, الالج YE, الم KAF, الح KAF, الح MIM

mātŗkā

(Courtesy: Dr Sutapa Sinha)

Here 'tri' (i) is a ligature with a medial vowel

Systemic Features...

♦ Further development of flourish

More distinct cursive tendency

Further variation in the formation of medial vowels

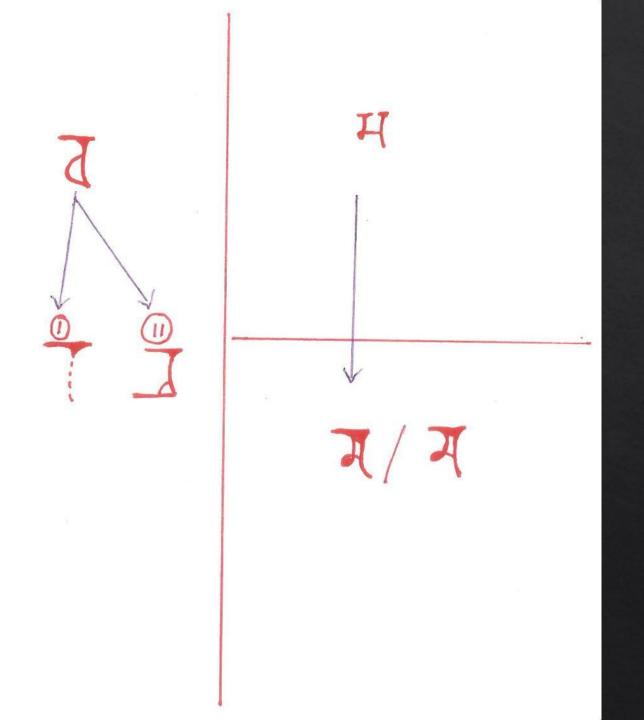
Formation of the acute-angle

♦ Development of mātrā

Introduction of NoIA Languages

STYLISTIC DEVELOPMENTS OF THE MIDDLE GANGA VALLEY: C.7TH CENTURY CE

RA PA RĀ KÃ HĀ BHA HĀ f F DHI VI RI VI RI DHI B X Å Q Q ĸī DHI DHĪ нī 7 H D E (E IT) B NT H T E C E (S E C) MU SU KE KS IN INT BHU er YU 几 BHUKS SREALIN 9 2 LAU BHŪ YE CHCHAI TTRU VE AL INCHAI to fr PTO En NAU NAU SAU ¥ SRI NRI KŖI GŖI Z 7 ž J

Development of the acute angle and the *mātrā*

Early Siddhamātrkā Normalized Structure

A	((a)	I S O	u J	E J	0	АЙ
		1 .7-	Ū	AI	AU	

CONSONANTS (normalized forms)

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	KA TA	кна	GA J	GHA TU	NA CT		HA En
Palatal	CA	сна 🖏	JA E	JHA 🏱	ÑA	YAZJ	ŚA P
Retroflex	та 🦵	THA ()	DA Z	рна 🕹	NA M	RA Z	SA EJ
Dental	ТА Т	THA Q	DA Z -	DHA (NA 7	LA (7	SA TI
Labial	PA L	РНА	BA	BHA 7	MAL	VA 🖥	

Early Siddhamātŗkā BANSKHERA PLATE OF HARSA (C. 7TH CENTURY CE)

- Contraction and the approximation of the second of the זער בהיוטו ביזאמעדע איניינע אינייניין איז איז איז ביזי ביזעראיז איז איז איז אינייני איניין איז איז איז אינייניע মন্ত্র হাই উঠিও সমান প্রদান হিনার বিষয় হার বিষয় হার বিষয় হার বিষয়ি হার বিরুদ্ধি বিরুদ্ধি বিরুদ্ধি নির্বাহ জিল Construction and the first of a state of the second state of the second state of the second state of the second સ્ટ્રાર શાળા બાજ શા મારુ (તરાજા, િ શાળા 1 શા તરે થઇ નાંદ કર્ણ વિત માંઘર થયા જા જા સાથે કુંદ્ર દ્વ દ્વ દ્વ દ્વ માં આવે મુખ્ય પ્રશાસ માં મુખ્યત્વે મુખ્યત્વે સાથે મુખ્યત્વે છે. આ મુખ્યત્વે તિકારન રામ્યા માથે માથે કરવે રામ્યા ગામમાં ગુજ ગ્લાદ દા ઉદ્દાની તલામાં દોતા ગે દિર્શા વિદ્યા વિદ્યા વિદ્યા વિદ્ 12 िति गरे तर दिया देवा देवा देवा देवा देवा देवा देवा के देव देवर गयि देवा वा के देवर देवा कि प्रियति प्रायति के द े हैं देन ने अपने भगवन में जुनी सुरुप्त में ने किस के कि कि के के कि - यत्वात्र स्वर्ग्य स्वर्ग्य

18

and Carlottan

Kurukshetra Varanasi Plate of HARȘA (year 23, C. 7TH CENTURY CE)

्य ^{प्रि}ति भनन्त्र सम्पन्नि सुवधानित्वयां सम्पन्न २२ स्टिप्यान सुनि राजा भिगासुन्द्रिये स्वयः अस्त्र भव्य विधान ब तिम् सन्त्र न्या द्वसन्त्राय एव ने पद्वत्व द्वार सुन्द्र भन्द्र भन्द्र दिग्रेनी सामन्द्र राज्यत्व स्वयः २ स्व मिन्द्र मन्त्र प्रान्त्र स्वयः स्वयः द्वार सुन्द्र भन्द्र भन्द्र दिग्रेनी सम्बद्धाः स्वयः स्वयः स्वयः स्वयः स्व मिन्द्र मन्त्र सम्पन्न स्वयः द्वार्य्य स्वयः
ा में से रहन समय से से देने विकिस्त की साथ में जिस्ता में से म

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	nasal	semi vowels	sibilants
Guttural	KA TH	кна 2	GA J	сна ТД	ŇA Č		HA EN
Palatal	CA 🛃	CHA 🐱	JA E	јна 🏱	ÑA	LEAY	SA P
Retroflex	та [THA 🔿	DA Z	DHA 🕹	NA (M)	RA Z	SA EJ
Dental	TA T	THA Q	DA Z.	DHA (NA 7	LACT	SA TI
Labial	PA L	PHA	BA	BHA T	MAI	VA 🖥	

GENERAL STRUCTURE OF THE ALPHABET OF SIDDHAMĀTŖKĀ (Based on Pāla Inscriptions of c. 9th Century AD from Bengal and South Bihar)

VOWELS Full or initial forms									
а 3]	I Dec	U VS	E J	0	АМ Ј				
ā JJ	Ĭ	0	AI	AU					

MEDIAL (post-consonantal) VOWELS

ка 🕂	кі (д	ки ф. З	KE A	KO T	КАЙ
клद्ग डी	кі 刹	ко 🧏	KAI Z	KAU À	

CONSONANTS (normalized forms)

	unvoiced unaspirated	voiced aspirated	voiced unaspirated	voiced aspirated	nasal	semi vowels	sibilants
Guttural		KHA N	GA 🕄	GHA Z	NA S		HA S
Palatal	CA J	сна 🕁	JA J	јна	ÑA	¥А Z	ŚA H
Retroflex	TA EL	тна 🔿	DA ₹	рна Б	NARA	RA	ŞA 🎘
DENTAL	TA ZZ	тнаЯ	DA Z	DHA Q	NA Z	LACT	SA A
Labial	PA Z	рна []	BA J	внада	MA A	VA J	ersis-

MATURE EASTERN VARIETY OF C. NINTH CENTURY CE

MATURE EASTERN VARIETY OF C. NINTH CENTURY CE

SIDDHAMĀTŖKĀ (Ligatures)

KR ŢĪ Æ	KTAU	TTA F	dhya 🔊	İNŞI	RŅŅA	ŞTA S	śri ⁄
NŖ Ŋ	ссні (द	ттна Д	ŃKA Ę	NDA Z	৾য়৽ঽৗ৾	șthăm Mi	ŚVA ZJ
HŖ ĘŢ	JÑA J	DDĀ Į	ŃGA	ŅŅA	ŅŊYĀM <i>Y</i>	KŞA QA ZA	ŚRO M
		dvā T	BDHA	ñса ₹	NDRA	SYA J	SKA A

Obverse

दिनि ते समाहर से देशी धर असे सारीहर रका लिया जेन्द्र नहीं है या ना ते रसी खेते हो वया त विवयत्र से सामग्री याग मारा। यश्र लित शला हतः य र समारा यस मारा যারনিংগ্রিঃ।।সের হসেরিবংগীর নযাহিস প্রাংগ্রিবন্দী বানকেরিস্থায় সমির হিন্দানি बुबेवय अरमेक तरना मुझ्पाति । रब्राना दिखता विद्वित्र य प्रयंता दिवन खयिता रूपसि इना मधिए र र मा र में। ति तेला करे। मनाय करे, मना परावते (तेना किंका डा कडी कडी हाक ते नाम कर वाल करे धायित्रे । ने लेग शाहित्य साहित्य साहित्य से साहित्य के से लिख के से लिख से साहित्य से साहित्य से साहत्य से सा रेवरमाला गुलेतर दक्षिमा २५५५ मार्थ अख्याता तल्लादे १८५५५५५ दत ४०१४५५ भावता वृत्तारा ধর মিতা বিরু মার্যা: গ্রী ইর মেনে নি ন বর্ত্ত হী ব উর্বা যি: নী স্বাধি এর হা স্থ স্বাধি হয় জার মার্ব স্থ দ বনা ভ পেনী ন য ব বিনীমক মনে ব্রিপথা বিধান বা **সমরা দেশ ব**র্মার বরে হা এর বিশিষ **মর্পের ম**র্গ হার পে জীর্যায় ক্রিয়িক জ ঞ্চিরার্থীয়। এরা নাম্ব নির্বান **ধান্য নির্বান প্রিয়া**র মন্ত্রী হয়। থাজী ঠার বিধারশ নগা জনী র পা মনা সময় ॥ वङ्गिव वितासला असम्मद्धानी यो ऊजा दक्त २ % लिनी अपवर्ती तिः जेस कर फुर्या । यं यो पया प्राय भारतय मिरिसाय उद्य राषिः । त्रथाविवयुद्ध प्रत्यात्रयो। निर्दाक्त त्र त्रियात्राय क्रिये आदि। यम्रायाय यदेवये त्र यताय ति পিখুনা হৈ **মীনা হবকা মনেমরি অবনা**গীরনা ধ্রায় অভায় হাঁ**য়া গ্রন্থিয় মিনে মার্বন হব**ং প্রাপ্তা হ'বনে হব ગ્રેનગ્રેમવર્ય વેસ્સર્પ વિદ્યાસ્ય વિદ્યાર્થ વાર્યો દ્વાર સ્વીવિદ્ય પ્રવત્ને સ્નાર્ક્સ શિલ્લા શ્રેલી માન છે બે મેવરાત્ર A GIRARA MARKANI STATE रिसद में वे वे सांब ये ती ब से मती कर में इन हे रात की इस य कर पानिस धरूरेवस् राउम्मस् तमदेव प्रतिदेशसम् आधाविक य एशाभा देससं सावेसम् अप्रापेति हो देनिहेक्य विवाय सि प्रियायमत्वे कार्णयम्बा भद्रास्य का विणो तिया संगानवे के के उमेड ये दियायगान ा ६ रेथक का जा ना न हु खता भाषि यो रे. भत त्र गा विविध न्य गा ती विवास ह সংমান দিন ব্যাপস্থিৰ ধ্যা স্কুৰ ভাৰি ব্যান্ড (বিযান বিয় স্বাক্ত মণ্ড মাত্র প্রায়) (বিহি ১৭ চ্যাস্ক্রীক্তর সম্বর্ধ কর্ম REPERSIE REPERSIENCE AND THE REPERSIENCE OF THE REPORT **DIVERSION** त माधवता म्लाहितायित सिमायतायात्रतः हेमद्रेर । त्यति व तयश्चिमद्रीयितयायी मेन्द्रत विद्याप्रावदावभयस्वत्रध्वत्रायत्रयत्र स्मित्तली यामानवयतत द्वर यामयस प्रताहर व जाज द्वराया तयाहर व त्राय मधार यत सी स्वयानित दिवाय नाता १ यनम् अस्टरे तस्य माया ताभे यत् अन्द्री यन्द्रयाता राजित्व नामस्वयः इ या अश्वाद्यात्य में भगया मालजा व सामना वहां विवास भाषित वया विवय वया माहे ह अवः यन महरता गर्वा मदा गदा (धना रुः आमान, मद्रे व यात् र व ३ द तिक्रिसिय मनम्भूलिका भुद्धार्थ मन में त्र ये छापा शा दिता व का ये भा त क्रेया शा व मांग राजा राजा राजी में जी मां तीव दे राजि में मां यही जी राजि का ब भया के के दा (ता के खरा में अन MANAGAR STATES AND STATES AND STATES र सभिक से जिला बना साल के। हुक सरा देश उन राणा गत इसती महादित उक्त पान विजययं जाता १ यहाँ व व व के बता के यह (यश्व-दानिक्तमायक्रक्) (वानेयक्रकमाणिकदण्यरा राणिक र राषा हु। निमानमिका दिवयमा परिश्व श्वाद्य नो के बी एनके नी मदि वा सरिका कर का ध बाई ताराम्तराव्य यां भाषा समिति स्टीव दत्ता निणाः सक्तराव भवा को पामा भग यहे तर बतिराधि त्ता इं यहा रेग्रा भेगति वे चे गति मासिक निवसत्त मय के बता स्वाल में गति अविकेय देव सिंग से शे हो ही माता (य की गंध ने शे स्वतन में ने से देना में है सामा (सर के ये ने से थि के

Mature Siddhamātrkā Jagjivanpur Copperplate of Mahendrapāla

2

4

6

8

10

12

14

16

18

20

22

24

26

28

30

32

34

36

38

40